

igen egyszerűen szerkeszthetünk. Pótoljuk az óra rendes számlapját olyan körlappal, melynek kerülete a nap 24 órájának megfelelőleg 24 egyenlő részre van osztva és megszámozva úgy, hogy a jobb félkörön az I—XII. számok felülről lefele, a bal félkörön alulról fölfelé legyenek elhelyezve, az óra mutatóját pedig helyettesítsük 360°-ra osztott körlappal, mely 24 óra alatt az óramutató mozgásának irányában egy fordulatot tesz meg. Ha e körlapra a Föld egyes helyeinek

földrajzi hosszúságát rávisszük és pedig a keleti hosszúságokat a jobb, a nyugatiakat a bal oldalra, s e hosszúságokat radiális vonalokkal jelöljük és melléjük írjuk az illető helyek nevét, a radiális vonalak a külső körlapon a megfelelő helyi időket elegendő pontossággal fogják jelölni. Például, ha Budapest vonala déli 12 órát mutat, Páris vonala 11 órára esik, Batáviáé pedig 5 óra 50 percet jelöl stb.

HELLER RICHÁRD.

TERMÉSZETTUDOMÁNYI MOZGALMAK A HAZÁBAN.

3. A M. Földtani Társulat 1895 januárius 9-ikén tartott szakülésén

1. Biró Lajos »Új biharmegyei barlangokról« értekezett. Az előadó a mult ősszel főképen entomológiai gyűjtesek végett kereste föl a Biharhegység barlangjait és ez alkalommal Belényes és Rézbánya között, Fericsel közelében, egy nagyobb és több kisebb barlangra bukkant, a melyek eddig még nem voltak bejárva. A legnagyobb barlang a Piatra Lunya völgyében van; ennek belsejében patak és egyes részeiben szép cseppkőképződés van.

2. Dr. Szontag Tamás bemutatta azt a »palaeontológiai gyűjteményt«, melyet mult évi tanulmányútja alkalmával Dr. Fraas Eberhard stuttgarti tanár ajándékozott a m. kir. földtani intézetnek. E gyűjtemény a sváb jura, triasz, liasz és malm mész- és homokköveiből és márgáiból származik és több mint 150 példányból áll.

3. Dr. Staub Móríc z e. titkár be-

mutatja Dr. Traxler László (Munkács) »Édesvízi szivacsok Braziliából« című értekezését, a melyben azon szivacsokot írja le, a melyeket a valószínűleg San Paolo környékéről eredő kovaföldben talált. Az amphidiscusok között olyanokat is talált, melyeknek korongján 6—10, mélyen bevágott és horogszerűleg visszahajlott csipke van, a melynek egyetlen egy ismert édesvízi szivacsán sincsenek. A megvizsgált tük szerint a brazíliai kovaföldből a következő fajokat állapíthatta meg, úgymint: *Tubella spinata Cart.*, mely az Amazon folyóban még ma is él; *Meyenia plumosa Cart. var. Palmeri Potts*, jelenleg Kelet-Indiában és Mexicóban élő szivacs; és végre a fent említett amphidiscusok csipkés korongjai és tuskés váztüi miatt feltűnő és új fajnak tekinthető *Tubella Thumii n. s.*, mely valószínűleg szintén a most élő fajok közé tartozik. A mondottak szerint a san-paoloi kovaföld alluviális képződménynek tekintendő.